

SPOJENÁ ŠKOLA

Brezová 1, 905 01 Senica

ŠKOLSKÝ PORIADOK

Školský poriadok je vypracovaný v súlade so súčasne platnou legislatívou a s prihliadnutím na špecifické podmienky Spojenej školy v Senici v zmysle:

- Zákona č.245/ 2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (§ 3, 55 - 57, 58, 144, 152, 153)
- Zákona č 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákona č.138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 322/2009 Z. z. o špeciálnych školách, vyhláška č. 282/2009 o strednej škole
- Metodicko-pedagogických pokynov pre školy a školské zariadenia na príslušný školský rok
- Vyhlášky č. 231/2009 Z. z. o podrobnostiach a organizácii školského roka na ZŠ, SŠ, základných umeleckých školách, na praktických školách, na OU a na jazykových školách
- Pracovného poriadku pre pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov Spojenej školy v Senici
- Dohovoru o právach dieťaťa
- Deklarácie práv dieťaťa
- Listiny základných práv a slobôd

Obsah školského poriadku

- I. Základné údaje o prevádzke školy, vrátane jej zložiek a súčastí (ŠZŠ s MŠI, PŠ, školský klub, CVČ, školská jedáleň...)
- II. Dochádzka žiakov do školy
- III. Údaje o výchovno-vzdelávacom procese, vrátane rozvrhu hodín, prestávok
- IV. Klasifikácia - podmienky klasifikácie
- V. Správanie žiakov v škole
- VI. Správanie žiakov na podujatiach mimo školy
- VII. Výchovné opatrenia
- VIII. Ochrana školského a osobného majetku
- IX. Práva a povinnosti žiakov
- X. Práva a povinnosti pedagógov
- XI. Ochrana zdravia žiakov vrátane pokynov na hygienu
- XII. Ochrana žiakov pred šírením legálnych a nelegálnych drog
- XIII. Ochrana pred šikanovaním a násilím
- XIV. Práva a povinnosti zákonného zástupcu

I. Charakteristika školy

Zriaďovateľom Spojenej školy, Brezová 1, Senica je Regionálny úrad školskej správy v Trnave. Pod týmto názvom bola zaradená do siete škôl a školských zariadení dňa 1. 1. 2006, zriaďovacou listinou č. 2006/00117.

Spojená škola s organizačnými zložkami, Špeciálna základná škola s materskou školou internátna a Praktická škola internátna je samostatnou rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou.

Špeciálna základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov s rôznym stupňom mentálneho postihnutia v troch variantoch. V A variante sa vzdelávajú žiaci s ľahkým mentálnym postihnutím, v B variante so stredným mentálnym postihnutím, v C variante žiaci s ťažkým a hlbokým mentálnym postihnutím, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálnych

vzdelávacích programov. Ďalej žiaci s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, žiaci s autizmom a inými pervazívnymi vývinovými poruchami.

Praktická škola je jednou z možností ďalšieho vzdelávania mentálne postihnutých žiakov a dospelých. Pripravuje žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu a praktické práce v domácnosti a zacvičuje ich na vykonávanie jednoduchých pracovných činností.

Súčasťou Spojenej školy je:

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva zabezpečuje komplexnú špeciálno-pedagogickú starostlivosť o deti a žiakov s primárnym mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím a deti a žiakov s autizmom. Pracuje so žiakmi začlenenými do tried ZŠ. Vykonáva poradenské a konzultačné služby pre žiakov, rodičov a pedagógov. Metodicky riadi výchovných poradcov v špeciálnych školách.

Internát, ktorý zabezpečuje výchovu mimo vyučovania a prípravu na vyučovanie žiakom, ktorí sú v týždennej starostlivosti.

Školský klub detí zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu činnosť v mimovyučovacom čase.

Centrum voľného času, v ktorom sa vykonáva výchovno-vzdelávacia činnosť v záujmových útvaroch.

Neoddeliteľnou súčasťou školy je zariadenie školského stravovania, školská jedáleň.

Spojená škola je umiestnená v účelovej budove, ktorá má dve časti. Školskú a internátnu. Budovu školy tvoria dva jednoposchodové trakty spojené chodbou, v ktorej sú umiestnené kancelárie a miestnosti slúžiace ČŠPP. Prvý trakt je ukončený budovou, v ktorej je telocvičňa.

Na vstupnú časť nadväzuje chodba, ktorá spája školu s budovou internátu. V tejto časti sú tiež priestory jedálne a kuchyne.

Spojená škola má plnotriednu organizovanosť.

Identifikačné údaje:

Elektronická adresa školy: spojenaskolasenica@gmail.com

Webová stránka školy: spojenaskolasenica@edulife.sk

Telefón: - 034/6514791 - 034/6543448 - 034/6543447

Fax: - 034/6513310

II. Dochádzka žiakov do školy

1. Príchod žiakov do školy

- žiak je povinný chodiť do školy pravidelne a včas podľa rozvrhu hodín
- prichádza do školy 15 minút pred začiatkom vyučovania, päť minút pred začiatkom hodiny má byť v triede
- opakované bezdôvodné neskoré príchody na vyučovanie je porušovanie školského poriadku, za každé 3 takéto príchody bude žiakovi udelená 1 neospravedlnená hodina
- do budovy školy vchádzajú žiaci hlavným vchodom
- pred vchodom do budovy si očistí obuv, v šatni sa prezuje do prezuviek (nie športovej obuvi)
- počas vyučovania i cez prestávky je zakázané opustiť areál školy

2. Odchod žiakov zo školy

- po skončení vyučovania si žiaci dajú do poriadku svoje miesto, odstránia nečistoty z lavice, vyložia stoličky
- týždenník skontroluje čistotu triedy, zatvorenie okien, vody, zhasnutie svetla, zotrie tabuľu
- žiaci pod vedením učiteľa zídu do šatne, prezujú sa a opustia budovu. Tí, ktorí sa stravujú v školskej jedálni idú na obed, kde na nich dozerá službukonajúci dozor
- žiaci, ktorým vyučovanie končí štvrtou vyučovacou hodinou čakajú na obed v ŠK pod dozorom vychovávateľov

- zo školy odchádzajú žiaci ihneď domov, zbytočne sa nezdržujú v priestoroch šatne, či budovy školy

3. Neprítomnosť žiaka v škole

Dôvody ospravedlnenej neprítomnosti žiaka:

- choroba žiaka,
- mimoriadne udalosti v rodine,
- lekárom nariadený zákaz dochádzky do školy (ak ochorie niektorá z osôb, s ktorými žiak býva v spoločnej domácnosti alebo je s nimi v trvalom styku na prenosnú infekčnú chorobu), oznámi toto zákonný zástupca neodkladne riaditeľovi školy.

a) Ak žiak vymešká vyučovanie pre vopred známu príčinu, vyžiada si dovoľenie

Žiadosť o uvoľnenie môže byť:

- ústna, kedy žiaka osobne ospravedlní a odvedie priamo rodič (zák. zást.)
- písomná a podpísaná rodičmi (zákonným zástupcom) s oznámením ich zodpovednosti v prípade úrazu žiaka

Uvoľnenie žiaka zo školského vyučovania počas dňa:

- na uvoľnenie z jednej vyučovacej hodiny dáva súhlas príslušný vyučujúci
- na viac hodín alebo jeden deň triedny učiteľ,
- na dva a viac dní, len na základe písomnej žiadosti rodičov (zák. zást.) dáva súhlas riaditeľ školy.

Uvoľnenie žiaka je vedené v triednej knihe ako neprítomnosť žiaka na vyučovaní.

b) Ak sa žiak nemôže zúčastniť výchovno-vzdelávacieho procesu, zákonný zástupca je povinný bezodkladne túto skutočnosť oznámiť škole, najneskoršie do 24 hodín.

Podľa § 144 ods. 10 až 14 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 120/2024 Z. z. s účinnosťou od 1. júna 2024

„(10) Neprítomnosť dieťaťa alebo nepľnoletého žiaka ospravedľňuje škola na základe žiadosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia.

(11) Ak neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia trvá najviac 5 po sebe nasledujúcich vyučovacích dní a súhrnne počas mesiaca najviac 10 vyučovacích dní, neprítomnosť sa ospravedľňuje bez predloženia potvrdenia od lekára. Ak neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia trvá viac ako 5 po sebe nasledujúcich vyučovacích dní alebo súhrnne počas mesiaca viac ako 10 vyučovacích dní, vyžaduje sa aj predloženie potvrdenia od lekára.

(12) Ak neprítomnosť dieťaťa, ktoré plní povinné predprimárne vzdelávanie, z dôvodu ochorenia trvá najviac 7 po sebe nasledujúcich vyučovacích dní a súhrnne počas mesiaca najviac 14 vyučovacích dní, neprítomnosť sa ospravedľňuje bez predloženia potvrdenia od lekára. Ak neprítomnosť dieťaťa, ktoré plní povinné predprimárne vzdelávanie, z dôvodu ochorenia trvá viac ako 7 po sebe nasledujúcich vyučovacích dní alebo súhrnne počas mesiaca viac ako 14 vyučovacích dní, vyžaduje sa aj predloženie potvrdenia od lekára.

(13) Vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch škola môže vyžadovať lekárske potvrdenie o chorobe alebo iný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť neprítomnosti, najmä pri opakovanej neprítomnosti; to platí aj ak ide o ospravedľňovanie podľa odseku 11 alebo odseku 12.“

III. Údaje o výchovno-vzdelávacom procese

1. Organizácia školského roku

Obdobie školského vyučovania sa člení na prvý polrok a druhý polrok.

V posledný vyučovací deň prvého polroka školského roka škola vydáva žiakom výpis slovného hodnotenia alebo klasifikácie prospechu a správania žiaka za prvý polrok.

Na konci druhého polroka vydáva škola žiakom vysvedčenie.

2. Organizácia vyučovacieho dňa

Vyučovací proces sa riadi platným rozvrhom hodín, ktorý schválil riaditeľ školy. Rozvrh hodín je povinný rešpektovať každý žiak, pedagogický zamestnanec a ostatní zamestnanci.

Časový harmonogram dňa:

ČAS	Náplň činnosti
7,45 - 14,25 škola	vyučovanie podľa určeného rozvrhu
11,40 - 16,00 ŠKD	záujmová, výchovno-vzdelávacia činnosť pre prihlásené deti
9,40 - 10,00 škola	desiata
12,00 - 14,00	obed
11,40 - 18,00 ŠI	záujmová, výchovno-vzdelávacia činnosť pre ubytované deti

Časový harmonogram rozvrhu hodín:

1. vyuč. hod. 8,00 - 8,45 hod.
2. vyuč. hod. 8,55 - 9,40 hod.
3. vyuč. hod. 10,00 - 10,45 hod.
4. vyuč. hod. 10,55 - 11,40 hod.
5. vyuč. hod. 11,50 - 12,35 hod.
6. vyuč. hod. 12,45 - 13,30 hod.
7. vyuč. hod. 13,45 - 14,25 hod.

Režim prestávok:

1. prestávka 8,45 - 8,55 hod.
2. prestávka 9,40 - 10,00 hod.
3. prestávka 10,45 - 10,55 hod.
4. prestávka 11,40 - 11,50 hod.
5. prestávka 12,35 - 12,45 hod.

Vyučovací proces je organizovaný v učebniach, dielňach, telocvičňoch a priestoroch a pracoviskách na realizáciu praktického vyučovania PŠ. Vyrušovať žiakov a pedagógov počas vyučovania nie je dovolené.

IV. Klasifikácia - podmienky klasifikácie

Klasifikácia sa realizuje podľa :

Zákona č.245/ 2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, MP č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím - primárne vzdelávanie, MP č. 31/2011 na hodnotenie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, MP č. 18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov praktických škôl.

V. Správanie žiakov v škole

1. Správanie žiakov na vyučovaní

- žiak je povinný správať sa v škole slušne, dbať na pokyny pedagogických i ostatných zamestnancov školy
- podľa svojich schopností sa svedomito pripravovať na vyučovanie a dodržiavať školský poriadok
- žiak prichádza na vyučovanie a všetky školské podujatia včas, riadne pripravený, so všetkými učebnými pomôckami, ktoré podľa rozvrhu potrebuje na vyučovanie, pomôcky potrebné na hodinu si pripraví cez prestávku
- žiacku knižku si žiak nosí každý deň a na každú vyučovaciu hodinu. Táto musí byť podpísaná zákonným zástupcom vždy aspoň za uplynulý týždeň

- v prípade ak si žiak opakovane bez závažnejšieho dôvodu neprinesie pomôcky na vyučovanie, môže mu byť udelené niektoré z výchovných opatrení
- miesto určené v zasadacom poriadku môže žiak meniť len so súhlasom vyučujúceho
- po zazvonení na vyučovaciu hodinu sedí žiak na mieste určenom podľa zasadacieho poriadku a po vstupe učiteľa do triedy ako aj pri jeho odchode z triedy po ukončení hodiny, ho zdraví povstaním
- ak chce žiak odpovedať alebo sa vyučujúceho niečo spýtať, hlási sa zdvihnutím ruky
- ak sa žiak na vyučovanie nepripravil, má možnosť ospravedlniť sa vyučujúcemu na začiatku hodiny s uvedením dôvodu.
- svoje miesto žiak udržiava v čistote a poriadku
- manipulovať s oblokmí, žalúziami, svetelnými vypínačmi, audiovizuálnou technikou môžu žiaci len so súhlasom pedagóga. Pri poškodení škodu hradí rodič, resp. zákonný zástupca žiaka
- do školy je nepripustné nosiť predmety, ktoré žiak v škole nepotrebuje, klenoty a väčšie sumy peňazí, škola za ich stratu nezodpovedá
- do školy je zakázané nosiť, prechovávať a užívať akékoľvek drogy, omamné látky, zbrane aj ich atrapy. Porušenie zákazu sa klasifikuje ako hrubé porušenie školského poriadku, ktoré škola rieši predvolaním zákonného zástupcu a následnými výchovnými opatreniami
- **mobilné telefóny nosia žiaci do školy na vlastnú zodpovednosť.** Žiak svoj mobil po príchode do školy odovzdá pred prvou vyučovacou hodinou triednemu učiteľovi, ktorý mu ho po vyučovaní vráti. V prípade jeho straty a odcudzenia sa na túto udalosť nevzťahuje poistenie. **Počas vyučovania, vrátane prestávok, je zakázané mobilný telefón používať.**
- žiak zdraví všetkých zamestnancov školy a oslovuje ich pani - pán

2. Správanie žiakov počas prestávky

- žiaci sa správajú voči sebe slušne a tolerantne, neriešia osobné problémy neslušnými výrazmi, prípadne fyzickým násilím
- počas malých prestávok žiak bez dôvodu neopúšťa triedu, prestávky sú určené na prípravu pomôcok na ďalšiu vyučovaciu hodinu, použitie WC, vykonanie osobnej hygieny. Dvere počas malých prestávok sú na triedach otvorené. Okná sú zatvorené.
- žiaci majú zakázané vykláňať sa z okien a vyhadzovať von papier a iné odpady
- po 2. vyučovacej hodine je veľká prestávka určená na desiatovanie
- pre pomôcky chodia týždenníci alebo určení žiaci cez prestávky
- na hodiny TSV, chodia do telocvične a z telocvične žiaci pod vedením svojich učiteľov
- žiaci na PVC a praktické vyučovanie chodia z triedy pod vedením vyučujúceho

3. Správanie žiakov na verejnosti a podujatiach mimo školy

- žiak vo verejných zariadeniach (bistrá, reštaurácie.....) nesmie hrať na hracích automatoch
- žiak sa môže zúčastniť filmového, divadelného predstavenia alebo iného kultúrneho a zábavného programu ak nie je program nevhodný pre školskú mládež . Večerného predstavenia sa môže žiak zúčastniť iba v sprievode rodiča alebo ním poverenej osoby.
- vo večerných hodinách sa žiak zdržiava doma, odporúčané večierky:
 - I. stupeň: od 1.10. - do 31. 3.....od 19.00 h.
 - od 1.4. - do 30. 9.od 20.00 h.
 - II. stupeň : od 1.10. - do 31.3.od 20.00 h.
 - PŠ od 1.4 - do 30.9.od 21.00 h.
- na školských výletoch, exkurziách, divadelnom predstavení sa žiaci riadia pokynmi pedagógov.

VI. Výchovné opatrenia

Výchovné opatrenia sú pochvaly, iné ocenenia a opatrenia na posilnenie disciplíny žiakov.

1. Pochvaly a iné ocenenia

Udeľujú sa za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin, za dlhodobu úspešnú prácu a korektné vzťahy medzi spolužiakmi.

Pochvaly sa udeľujú ústne alebo písomne. Škola udeľuje :

- pochvalu od vyučujúceho
- pochvalu od triedneho učiteľa
- pochvalu od riaditeľa školy

Pochvaly sa zaznamenávajú:

- do klasifikačného záznamu
- žiackej knižky
- triedneho výkazu po prerokovaní v pedagogickej rade
- preukázateľne sa oznámi zákonnému zástupcovi

2. Opatrenia na posilnenie disciplíny:

Sa ukladajú žiakom za opakované a závažné porušenia školského poriadku. Spravidla predchádzajú zníženiu známky zo správania. Každému opatreniu predchádza objektívne prešetrenie previnenia.

Každé previnenie a porušenie školského poriadku sa zapíše do žiackej knižky a do klasifikačného záznamu.

Podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z týchto opatrení:

- napomenutie triednym učiteľom
- pokarhanie triednym učiteľom
- riaditeľské pokarhanie
- znížená známka zo správania

Pri počte zápisov v klasifikačnom poriadku o preukázateľnom porušení školského poriadku nasledujú výchovné opatrenia takto:

1. 3 zápisy o porušení školského poriadku alebo 1 - 6 neospravedlnených hodín napomenutie triednym učiteľom

2. 5 zápisov o porušení školského poriadku alebo 7-12 neospravedlnených hodín pokarhanie triednym učiteľom

3. 7 zápisov o porušení školského poriadku alebo 13-18 neospravedlnených hod. pokarhanie riaditeľom školy

4. 10 zápisov o porušení školského poriadku alebo 19-29 neospr. hod. znížená známka zo správania o 1 stupeň

5. 15 zápisov o porušení školského poriadku alebo 30-40 neospr. hod. znížená známka zo správania o 2 stupne

6. 20 zápisov o porušení školského poriadku alebo 41 a viac neospr. hod. znížená známka zo správania o 3 stupne

Opatrenia na posilnenie disciplíny sa zaznamenávajú:

- do klasifikačného záznamu
- žiackej knižky
- triedneho výkazu po prerokovaní v pedagogickej rade
- preukázateľne sa oznámi zákonnému zástupcovi

Ak žiak svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie riaditeľ školy môže použiť ochranné opatrenie, ktorým je okamžité vylúčenie z výchovy a vzdelávania a umiestnený do samostatnej miestnosti školy za prítomnosti pedagogického zamestnanca.

Riaditeľ školy bezodkladne privolá:

- a) zákonného zástupcu žiaka
- b) zdravotnú pomoc
- c) Policajný zbor

Riaditeľ školy vyhotoví o dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia písomný záznam. (§ 58 Zákona č. 245/2008 Z .z. o výchove a vzdelávaní)

VIII. Ochrana školského a osobného majetku

- žiak je povinný šetriť učebnice a školské potreby, udržiavať v poriadku a čistote svoje miesto, triedu a iné školské priestory, chrániť majetok školy pred poškodením
- akékoľvek poškodenie zariadenia školy z nedbanlivosti alebo úmyselné poškodenie je v plnej miere povinný nahradiť rodič žiaka (zák. zást.).
- ak žiak prestupuje na inú školu, učebnice si ponecháva a odovzdá na škole, kde končí školský rok

IX. Práva a povinnosti žiakov

Dieťa má právo na

- na rovnoprávny prístup ku vzdelávaniu
- na bezplatné vzdelanie
- na výchovu a vzdelávanie:
- na vzdelávanie v štátnom a materinskom jazyku
- na úctu k jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnostnej a etnickej príslušnosti
- v bezpečnom a zdravom prostredí
- vzdelanie primerané jeho veku , schopnostiam, záujmom a zdravotnému stavu
- na jemu zrozumiteľný výklad učiva,
- na bezplatné zapožičiavanie učebníc a učebných textov na povinné vyučovacie predmety
- na informácie týkajúce sa jeho osoby a jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov,
- na vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám
- na objektívne hodnotenie
- primerané využívanie školského zariadenia, učební, knižnice a pri výchove a vzdelávaní používať špeciálne didaktické a kompenzačné pomôcky
- na ohľaduplné a taktné zaobchádzanie zo strany pedagógov, prevádzkových zamestnancov školy i spolužiakov, má byť chránený pred všetkými formami zanedbávania, krutosti a využívania,
- na individuálny prístup vo výchove a vzdelávaní rešpektujúci jeho schopnosti a individuálne osobitosti
- na individuálne vzdelávanie v rozsahu stanovenom predpismi.
- poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním

K povinnostiam žiakov patrí:

- neobmedzovať svojim konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania
- osvojiť si a zachovávať základné pravidlá školského poriadku a ostatných predpisov školy
- chrániť pred poškodením majetok školy a majetok, ktorý škola alebo školské zariadenie využíva na výchovu a vzdelávanie
- svojím vystupovaním a činnosťou neobmedzovať osobnú slobodu iných a neohrozovať ich zdravie a bezpečnosť,
- osvojiť si zásady vlastenectva, humanity, demokracie a správať sa podľa nich,
- byť disciplinovaný, rešpektovať pokyny pedagogických zamestnancov
- chrániť vlastné zdravie a zdravie iných, dbať o čistotu a poriadok, pomáhať pri udržiavaní poriadku v škole a jej okolí.
- byť v škole vhodne a čisto upravený, aby nevzbudzovali svojím zovňajškom pohoršenie
- v prípade podozrenia na prechovávanie cigariet, omamných látok alebo nebezpečných predmetov je žiak povinný na vyzvanie učiteľa vyprázdniť tašku a vrecká
- byť v škole minimálne 10 minút pred začiatkom vyučovania

- udržiavať v škole poriadok v triedach, chodbách i v školskej jedálni.
- správať sa na verejnosti, v čase mimo vyučovacom, počas voľných dní aj cez prázdniny tak, aby si nepoškodzoval dobré meno školy
- zdržiavanie sa žiakov vo večerných a nočných hodinách na diskotékach, reštauračných zariadeniach sa považuje za porušenie školského poriadku
- zachovávať osobnú hygienu a hygienu prostredia, obliekať sa v súlade s hygienickými i mravnými požiadavkami (v škole sa prezúvať a vrchné ošatenie a odkladať v šatni)

Povinnosti týždenníkov

Týždenníkov menuje triedny učiteľ, ich mená sú zapísané v triednej knihe. Ich povinnosti:

- týždenníci zodpovedajú za poriadok a čistotu v triede i v priestoroch pred triedou. Pred vyučovaním sú povinní pripraviť kriedu a iné potreby na vyučovanie podľa pokynov vyučujúcich
- na každej hodine hlásia neprítomných spolužiakov
- počas prestávky polievajú kvety, čistia tabuľu
- po skončení vyučovania zotruť tabuľu. Kriedu, špongiu a ostatné pomôcky uložia, skontrolujú vodu a zatvorenie okien uzavrieť
- týždenníci dbajú na šetrenie elektrickou energiou - počas prestávky vypínajú osvetlenie tried.
- pri zistení, že v triede je niečo pokazené túto skutočnosť oznámia ihneď triednej učiteľke.
- týždenníci informujú vedenie školy, ak učiteľ nenastúpil na vyučovaciu hodinu do 5 minút po jej začatí

X. Práva a povinnosti pedagógov

I. Práva a povinnosti učiteľov

Okrem práv a povinností uvedených v pracovného poriadku zamestnancov školy pedagogickí zamestnanci:

- sledujú oznamy na tabuli v zborovni, zastupovanie za neprítomných učiteľov
- ak vo výnimočných prípadoch učiteľ musí opustiť pracovisko v pracovnom čase, je povinný to oznámiť riaditeľovi školy, prípadne zástupcovi
- každý vyučujúci je povinný zapísať chýbajúcich žiakov do triednej knihy na začiatku vyučovacej hodiny
- každý vyučujúci po skončení vyučovania skontroluje triedu, v ktorej vyučoval poslednú hodinu (čistotu, stoličky)

II. Povinnosti pedagogického dozoru

Pedagogický dozor nad žiakmi v škole, resp. mimo školy patrí medzi povinnosti pedagogických zamestnancov a zahŕňa sa do ich týždenného pracovného času, nie pedagogického úväzku. Vykonáva sa pri všetkých organizačných formách vyplývajúcich z výchovno-vzdelávacieho procesu, učebných osnov, podujatí organizovaných školou (zariadením), napr. pri kultúrnych, telovýchovných a športových vystúpeniach a pod. Týždenný pracovný čas pedagogických zamestnancov pozostáva z času, počas ktorého pedagogickí zamestnanci vykonávajú vyučovaciu činnosť a výchovnú činnosť a z času, počas ktorého vykonávajú ostatné činnosti súvisiace s pedagogickou prácou a prácou ustanovenou v pracovnom poriadku.

Medzi činnosti súvisiace s pedagogickou prácou patrí (okrem osobnej prípravy na vyučovanie, prípravy učebných pomôcok a materiálu na vyučovanie, vedenie dokumentácie, opravy písomných a grafických prác žiakov, starostlivosť o kabinety, knižnice, klubovne, školské dielne a pozemky, účasť na poradách zvolaných riaditeľom školy, účasť na združeníach rodičov resp. rodičovskej rady a pod.) aj vykonávanie pedagogického dozoru nad žiakmi priamo v škole, vrátane areálu školy resp. mimo školy.

V škole vykonáva učiteľ dozor nad žiakmi pred vyučovaním, cez prestávky, po vyučovaní, pri ostatnej výchovno-vzdelávacej činnosti vyplývajúcej z učebných osnov, pri prechode žiakov z triedy na iné určené miesta, kde sa koná vyučovanie, výchovná činnosť a praktické vyučovanie (ihrisko, školská dielňa, pozemok a pracoviská na výkon praktického vyučovania a pod.). Pri zabezpečovaní dozoru nad žiakmi sa postupuje podľa rozvrhu dozorov, schválených riaditeľom školy, ktorý je vyvesený v zborovni. Dozor nad žiakmi v škole sa začína 30 minút pred začiatkom predpoludňajšieho vyučovania a končí sa odchodom žiakov zo školy po skončení vyučovania. Ak riaditeľ školy povolí niektorým žiakom zdržiavať sa v škole cez poludnie, pred vyučovaním alebo po ňom dlhšie ako je pravidlo, zabezpečí, aby títo žiaci nezostali bez dozoru. V takom prípade v rozvrhu dozoru určí, ako sa tento dozor zabezpečí.

Mimo školy vykonáva učiteľ dozor nad žiakmi pri praktickom vyučovaní, pri plaveckom výcviku, počas účasti žiakov na súťažiach, resp. pri ich príprave a na iných podujatiach organizovaných školou, pri vychádzke, výlete a exkurzii.

Bezpečný prechod detí po skončení vyučovania do školského klubu zabezpečí učiteľ vyučujúci v triede poslednú vyučovaciu hodinu.

XI. Starostlivosť o zdravie, hygienu a bezpečnosť žiakov

Zamestnanci školy sa v starostlivosti o zdravie, hygienu a bezpečnosť detí riadia vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách, zákonom č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, Pracovným poriadkom Spojenej školy, Prevádzkovým poriadkom Spojenej školy a ďalšími legislatívnymi predpismi MŠVVaŠ SR a internými pokynmi riaditeľa školy.

V zmysle dohovoru o právach dieťaťa sú učitelia povinní zabezpečovať aktívnu ochranu detí pred sociálno-patologickými javmi, monitorovať zmeny správania a v prípade oprávneného podozrenia z fyzického, alebo psychického týrania či ohrozovania mravného vývinu bezodkladne riešiť problém v spolupráci s vedením školy a ČŠPP. Kontaktovať príslušný odbor sociálnych vecí a rodiny, pediatra a príslušné oddelenie policajného zboru. V prípade akútneho prenosného ochorenia dieťaťa zabezpečiť nad ním dozor, izoláciu od ostatných detí a bez meškania informovať zákonného zástupcu.

- všetci žiaci sú so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia v škole preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka triednym učiteľom
- každý žiak je povinný dodržiavať všeobecné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia a rešpektovať usmernenia učiteľov na predchádzanie úrazom
- všetci žiaci školy sú povinní rešpektovať dozor konajúcich učiteľov školy
- v prípade úrazu poskytnúť prvú pomoc a konzultovať s lekárom. Oznámenie o úraze podá rodičovi učiteľka, pri ktorej sa úraz stal a zaeviduje ho u riaditeľa školy hneď po ošetrení žiaka
- ak úraz žiaka alebo iné zhoršenie zdravotného stavu si vyžaduje neodkladnú lekársku pomoc, škola zabezpečí pre žiaka pedagogický doprovod, ktorý podá ošetrovateľovi informácie o vzniku a príčinách úrazu a informáciu o poskytnutej prvej pomoci
- v priestoroch školy je prísne zakázané požívať alkoholické nápoje a iné psychotropné látky a prísny zákaz fajčenia
- zo zdravotných dôvodov nie je povolené používať v škole ako prezuvky tenisky a cvičky
- každý žiak je povinný mať v škole hygienické vrecúško s toaletnými potrebami
- žiak dôsledne dodržiava hygienické zásady - dôsledne si umyje ruky po použití WC i pred každým jedlom

Pedikulóza:

V prípade, že rodič zistí výskyt vši v domácom prostredí, je povinný túto skutočnosť oznámiť školskému zariadeniu, ktoré dieťa navštevuje. V prípade, ak učiteľ v školskom zariadení zistí výskyt vši, upovedomí rodiča, ktorý je povinný si dieťa okamžite prevziať zo školy a následne vykonať represívne opatrenia. Dieťa nenavštevuje školský kolektív až do úplného vyčistenia.

Triedny učiteľ vykonáva pravidelne prehliadku vlasov minimálne 21 dní po výskyte. Ak sa do 21 dní od výskytu vši v kolektíve neobjavia, ohnisko možno považovať za skončené.

XII. Ochrana žiakov pred šírením legálnych a nelegálnych drog

- žiaci ŠZŠ a PŠ nesmú fajčiť, piť alkoholické nápoje, používať a vdychovať omamné látky a drogy, hrať o peniaze a to aj mimo školy
- je povinnosťou každého žiaka, učiteľa, vychovávateľa i ostatných zamestnancov školy informovať triedneho učiteľa o žiakovi, ktorý fajčí, pije alkohol alebo užíva drogy v školskom prostredí i mimo neho
- po oznámení uvedenej skutočnosti sa triedny učiteľ diskretné porozpráva so žiakom o jeho problémoch, o príčinách užívania návykových látok, o ich škodlivosti a o dôsledkoch ich užívania. O pohovore so žiakom urobí zápis do klasifikačného záznamu a v nastávajúcom období venuje žiakovi zvýšenú pozornosť
- ak žiak v sledovanom období nezmení vzťah k návykovým látkam alebo je triedny učiteľ informovaný druhýkrát, triedny učiteľ na problém upozorní pred triednym kolektívom, žiakovi udelí pokarhanie triednym učiteľom
- ak ani potom nedôjde ku zmene postoja žiaka, triedny učiteľ predvolá rodičov a zorganizuje spoločné stretnutie za účasti výchovnej poradkyne, koordinátorky prevencie drogovej závislosti. Nasleduje pokarhanie žiaka riaditeľom školy a zápis do triedneho výkazu.
- ak ani vtedy žiak nezmení správanie, triedny učiteľ zorganizuje stretnutie, na ktoré pozve oboch rodičov, koordinátorku prevencie drogových závislostí, prípadne policajta alebo kurátora. Po prešetrení skutočnosti kolektívny orgán navrhne opatrenia. Riaditeľ školy zabezpečí stretnutie s odborníkom - psychológom, lekárom. Žiakovi bude znížená známka zo správania.
- poverený učiteľ v čase prestávok bude vykonávať kontrolu priestorov školy a hlavný dôraz klásť na kontrolu sociálnych zariadení
- koordinátor prevencie drogových závislostí organizuje cyklus besied a prednášok s odborníkmi v danej oblasti, prípadne premietanie filmov k danej problematike
- je potrebné rozšíriť spoluprácu školy s rodičmi o aktivity v danej oblasti a iniciovať zapájanie rodičov do aktivít školy - školské výlety, školské akcie a súťaže

XIII. Ochrana pred šikanovaním a násilím

Pre účely tohto materiálu vychádzame z pojmov zadaných v Smernici 1/2025, kde sa šikanovaním v škole rozumie obťažovanie formou spravidla opakujúceho sa nežiaduceho správania šikanujúceho voči šikanovanému, ktoré je motivované úmyslom získať nad šikanovaným prevahu, šikanovaného ponížiť alebo získať vynútené mocenské postavenie, v dôsledku ktorého dochádza alebo môže dôjsť k vytváraniu zastráňujúceho, nepriateľského, zahanbujúceho, ponižujúceho, potupujúceho, zneuctujúceho, zámerne zraňujúceho alebo urážajúceho prostredia vo forme verbálneho šikanovania, fyzického šikanovania, psychického šikanovania, emocionálneho šikanovania, nebezpečného elektronického obťažovania alebo nebezpečného prenasledovania. **Priamym šikanovaním** je šikanovanie, pri ktorom šikanujúci zameriava svoje konanie priamo na šikanovaného opakujúcim sa úmyselným verbálnym, psychickým, emocionálnym alebo fyzickým

násilím, pri ktorom sú spravidla prítomní aj účastníci šikanovania; je spojené s cieľom získať prevahu v kolektíve.

Nepriamym šikanovaním je šikanovanie, pri ktorom šikanujúci používa metódy a nástroje vzťahového násillia a emocionálneho vydierania, najmä v podobe prehliadania, ignorovania, zámerného vyčleňovania šikanovaného z kolektívu, šírenia nepravdivých alebo znevažujúcich informácií, citlivých zvukových záznamov (audiozáznamov), obrazových záznamov (videozáznamov) alebo zvukovo-obrazových (audiovizuálnych) záznamov o šikanovanom alebo manipulovaním názorov a postojov ostatných členov sociálnej skupiny k šikanovanému.

Kyberšikanovanie vychádza z rovnakých princípov ako šikanovanie, avšak využíva mechanizmy a nástroje, ktoré ponúka virtuálny priestor (neobmedzuje sa len na priestor školy, útoky môžu prísť kedykoľvek, obsah sa šíri veľmi rýchlo, šikanujúci môže byť anonymný, nevidí reakcie šikanovaného, čo môže vyústiť v závažnejšie agresívne prejavy a pod.). Môže prebiehať výlučne vo virtuálnom prostredí, ale môže byť kombinované so šikanovaním v reálnom prostredí školy. Preto tieto formy nemožno striktné oddeliť.

Šikanovanie môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu podľa Trestného zákona, kedy môže byť šikanujúci od veku 14 rokov trestne stíhaný najmä za trestný čin

- a) ublíženia na zdraví,
- b) obmedzovania osobnej slobody,
- c) lúpeže,
- d) vydierania,
- e) hrubého nátlaku,
- f) nátlaku,
- g) porušovania domovej slobody,
- h) sexuálneho násillia,
- i) sexuálneho zneužívania,
- j) krádeže,
- k) neoprávneného užívania cudzej veci,
- l) poškodzovania cudzej veci,
- m) nebezpečného vyhrážania sa,
- n) nebezpečného prenasledovania,
- o) výroby detskej pornografie,
- p) rozširovania detskej pornografie,
- q) prechovávaní detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení,
- r) ohovárania.

Čo nie je šikanovanie v škole:

- jednorazový alebo impulzívny prejav násillia alebo agresie medzi žiakmi akútnym neovládnutím emócií, ktoré bezprostredne odznievajú,
- prejav násillia alebo agresie medzi žiakmi mimo školy, ktorý nevyplýva zo vzťahov medzi žiakmi v škole, okrem kyberšikanovania,
- nehoda medzi zamestnancom školy a žiakom súvisiaca s výchovno-vzdelávacím procesom (Smernica 1/2025).

Prevenia šikanovania

Škola

- aktívne predchádza šikanovaniu preventívnymi aktivitami a programami a spoluprácou s rodičmi, zariadeniami poradenstva a prevencie a ďalšími subjektami,
- vytvorí pozitívnu klímu v škole,
- zabezpečí možnosť anonymného nahlasovania šikany (schránka dôvery),
- identifikuje a zabezpečí kritické miesta,
- zvýši dozor pedagogických zamestnancov,
- oboznámi učiteľov so systémom školy pri šikanovaní,
- informuje učiteľov o postupe pri podozrení šikanovania,

- realizuje vzdelávanie v oblasti prevencie šikanovania,
- spolupracuje s odborníkmi (CPP - psychológ, lekár, polícia...)
- v pracovnom poriadku vymedzí oznamovaciu povinnosť pre pedagogických i nepedagogických zamestnancov.
- Ak má zamestnanec školy vedomosť o šikanovaní - z vlastného pozorovania, od dieťaťa, žiaka, študenta alebo rodiča - nahlási ho riaditeľovi školy. Zamestnanec neplnením tejto povinnosti sa vystavuje riziku trestného postihu /neprekazenia trestného činu/.

Aké sú nepriame prejavy šikanovania?

šikanovaný žiak:

- nechce chodiť do školy
- chodí poza školu, domov prichádza neskoro
- nemá priateľov
- cez prestávky sa zdržiava v blízkosti učiteľov
- znižuje sa mu koncentrácia a výkon na vyučovaní
- má zničené osobné veci a školské pomôcky
- opakovane sa mu „strácajú“ veci a peniaze
- prejavuje sa apaticky, nezúčastnene, smutne a bez nálady
- má problémy s verbálnym prejavom, kokce
- je konfliktný a náladový, tajnostkársky
- má modriny, škrabance a tržné rany
- odmieta povedať, čo sa mu stalo
- uvádza nepravdepodobné vysvetlenie svojho správania

Kto býva najčastejšie šikanovaný?

- deti citlivé, tiché, utiahnuté, nepribojné, slabšie, pomalšie;
- deti, ktoré sa niečím odlišujú od ostatných - farbou pleti, názormi, vierou, rečou, nejakou telesnou odlišnosťou /menšie, tučnejšie, krívajúce, s okuliarmi, chorľavé,.../;
- deti, ktoré sa dobre učia, ochotne pomáhajú, sú usilovné a svedomité.

Rady pre žiaka - svedka šikanovania

- informuj učiteľa, ktorému dôveruješ
- vyhľadaj pomoc výchovného poradcu, koordinátora, psychológa
- porozprávaj sa s kamarátom, ktorý je obeťou
- podpor jeho sebavedomie, ponúkni pomoc
- pokús sa nenápadne zistiť podrobnosti šikanovania
- nezabúdaj, že chceš pomôcť kamarátovi a nie sa pomstiť násilníkom, reaguj primerane

Čo môže urobiť učiteľ?

- prekonzultovať podozrenie šikanovania s riaditeľom školy a členmi ŠPT
- porozprávať sa so žiakom, ktorý ja vystavený šikanovaniu
- porozprávať sa taktiež s násilníkom
- osloviť rodičov - ako obeti, tak aj násilníka, voliť taktný prístup a najmä zachovať dôvernosť informácií,
- podať návrh, ako situáciu riešiť,
- vyhľadať individuálnu odbornú pomoc CPP, ÚPSVaR,
- prijať výchovné opatrenia - napomenutie, pokarhanie, znížená známka zo správania,
- pri podozrení na trestný čin kontaktovať príslušný útvar Policajného zboru SR /od 14. do 18. rokov ide o trestný čin mladistvých/.

Preverovanie podozrenia zo šikanovania

Riaditeľ školy alebo poverený zamestnanec bezodkladne:

1. Zostaví tím zodpovedný za preverovanie.
2. Zabezpečí okamžitú ochranu potenciálnemu šikanovanému.
3. Zabezpečí, aby nedošlo pri preverovaní ku konfrontácii potenciálneho šikanujúceho a potenciálneho šikanovaného.

4. Ak je to potrebné, privolá zdravotnú pomoc, zariadenie poradenstva a prevencie, políciu či orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

5. Uchováva dôkazy, spíše a zaeviduje záznam o incidente a bezodkladne kontaktuje zákonných zástupcov o incidente

Riešenie a náprava šikanovania

Riaditeľ školy alebo poverený zamestnanec zabezpečí konkrétne opatrenia pre šikanovaného, šikanujúceho aj účastníkov šikanovania:

1. Pre šikanovaného: bezodkladné bezpečie, poskytnutie psychologickej podpory, podľa potreby systematickú podporu (napr. spolupráca so zariadením poradenstva a prevencie).

2. Pre šikanujúceho: podľa potreby individuálny rozhovor s odborníkom, návrh na intervenciu alebo uloženie opatrenia vo výchove.

3. Pre účastníkov: podľa potreby individuálnu podporu a/alebo skupinové aktivity vedúce k schopnosti rozoznávať šikanovanie a budovať pozitívne postoje a hodnoty.

Vyvarovanie sa chýb pri riešení šikanovania

Najčastejšie chyby:

- vyšetruje sa obeť spoločne s agresorom, bezprostredná konfrontácia
- nerozlišuje sa medzi počiatočným a pokročilým šikanovaním
- pri niektorých typoch pokročilého šikanovania pedagóg chráni iniciátora agresie, najmä v prípade, keď šikanujúci je naozaj bezproblémový a dobrý žiak, a tak môže zabrániť objektívnemu vyšetreniu
- vplyv alebo nerozlíšenie výpovedí falošných svedkov
- nedostatočná práca s členmi skupiny/triedy, ktorí môžu mať strach alebo neochotu vypovedať (nakoľko to môžu chápať ako „bonzovanie“).

XIV. Práva a povinnosti zákonného zástupcu

Zákonný zástupca ma právo

- oboznámiť sa so školským vzdelávacím programom a školským poriadkom
- byť informovaný o výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojho dieťaťa
- na poskytnutie poradenských služieb
- zúčastniť sa na vyučovacej hodine po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy
- informácie o žiakoch môžu zákonní zástupcovia získať na triednych schôdkach rodičovského združenia alebo prostredníctvom vopred dohovorenej konzultácie s triednym, či iným učiteľom.

Zákonný zástupca je povinný

- zabezpečiť pravidelnú dochádzku svojho dieťaťa do školy
- dodržiavať podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu určeného školským poriadkom
- dbať na sociálne a kultúrne zázemie dieťaťa a rešpektovať jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
- rešpektovať vývinové možnosti a individuálne osobitosti svojho dieťaťa
- informovať školu o zmene zdravotnej spôsobilosti dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania
- nahradiť škodu, ktorú dieťa úmyselne zavinilo
- rodičom a iným osobám nie je dovolené vstupovať počas vyučovania do priestorov školy a vyrušovať učiteľa na vyučovacej hodine, pokiaľ tak nebude vopred dohodnuté a povolené riaditeľom školy, alebo jeho zástupcom
- rodičia môžu úradné záležitosti vybavovať denne v úradných hodinách na ekonomickom úseku
- rodič má plnú zodpovednosť za svoje dieťa v čase mimo vyučovania.

Závěrečné ustanovenie

Školský poriadok je záväzný pre všetkých zamestnancov školy, žiakov, ktorí ju navštevujú a ich zákonných zástupcov.

Účinnosť tohto dokumentu je od 24.02.2025.

Nadobudnutím účinnosti tohto školského poriadku stráca platnosť doteraz platný školský poriadok.

V Senici, 20.02.2025

Mgr. Katarína Kaňová
riaditeľka školy

Školský poriadok s platnosťou od 24.02.2025 bol prerokovaný a schválený Pedagogickou radou dňa 21.02.2025.

Riaditeľka školy
Mgr. Katarína Kaňová

Školský poriadok s platnosťou od 24.02.2025 bol s Radou školy prerokovaný per rolam.

Predsedníčka rady školy
Mgr. Leona Režnáková

Príloha:

- ŠTANDARDY DODRŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Príloha č. 1

Príloha

č. 1

k školskému poriadku

Spojenej školy, Brezová 1, 905 01 Senica

**ŠTANDARDY DODRŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE
VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ**

školský rok 2024/2025

Článok 1

Všeobecná časť

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní škola a školské zariadenie postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou prílohy školského poriadku. Štandardy sú základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach. Vychádzajú z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa:

Článok 2 ods. 1: Zabezpečiť práva ustanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov.

Článok 2 ods. 2: Urobiť potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny.

Článok 3 ods. 1: Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Článok 29 ods. 1: Výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k:

- a) rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere;
- b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte Organizácie Spojených národov;
- c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram;
- d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;
- e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.³¹

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú rozpracovaním a realizáciou praktickej časti Metodického príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní³².

Štandardy v prepojení na metodickú príručku napomáhajú naplneniu princípu „zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie“³³. Segregáciu vo výchove a vzdelávaní definuje školský zákon nasledovne: „konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou

³¹ Dohovor o právach dieťaťa (OSN, 1989) In Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 104/1991 Z. z.

³² Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)

³³ § 3 písm. f) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu^{2a)} a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná^{2b)} pri uplatňovaní práv národnostných menšín na výchovu a vzdelanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voľiteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona, osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelania.“³⁴

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona (Zákon č. 245/2008 Z. z., § 153 ods. 1):

- výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- prevádzka a vnútorný režim školy,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
- podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola alebo školské zariadenie spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postoju a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Článok 2

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Štandardy postoju a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medzil'udských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania.

³⁴ § 2 písm. ai) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) - účinnosť nadobúda 1. 1. 2025.

Poznámky pod čiarou k odkazom 2a a 2b znejú: „2a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. 2b) Dohovor proti diskriminácii vo vzdelávaní (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 276/2024 Z. z.). Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.).“

Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru³⁵. Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- Zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- Vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno - vzdelávacieho procesu.
- Vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.
- Rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania.
- Rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- Prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.
- Dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- Preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky.
- Ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim.
- Vyjadrovať vôľu, záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

- Škola a školské zariadenie pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR³⁶.

a) Štandardy priestorovej desegregácie:

- Do všetkých priestorov školy alebo školského zariadenia, určených pre žiakov alebo poslucháčov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom a poslucháčom. Škola alebo školské zariadenie nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylúčovania alebo neprípustného oddelovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone³⁷.

³⁵ Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru bol vytvorený v roku 2018 Radou Európy, ktorej členským štátom je od roku 1993 aj SR. Pre SR má status odporúčania pri vytváraní vzdelávacích stratégií a metodík na podporu demokratickej kultúry, ľudských práv a sociálnych kompetencií.

³⁶ Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)

³⁷ Chránené dôvody podľa antidiskriminačného zákona sú charakteristiky ľudí, úzko spojené s ich dôstojnosťou a identitou, ktoré nesmú byť zneužitú pre neprípustné rozdielne zaobchádzanie s nimi. Sú to: „pohlavie, náboženské vyznanie alebo viera, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálna orientácia, manželský stav a rodinný stav, farba pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo dôvod oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti“ § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z.

- Škola alebo školské zariadenie v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Ak má škola alebo školské zariadenie v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov alebo poslucháčov týchto skupín.

b) Štandardy organizačnej desegregácie:

- Škola alebo školské zariadenie má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov a poslucháčov³⁸.
- Všetky skupiny žiakov školy a školského zariadenia majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program³⁹, individuálny učebný plán⁴⁰ alebo poskytnuté podporné opatrenia⁴¹.
- Všetky skupiny žiakov a poslucháčov majú umožnený rovný prístup k materiálo-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.
- Škola alebo školské zariadenie je povinné využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole⁴². Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

c) Štandardy sociálnej desegregácie

- Škola alebo školské zariadenie využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.
- Škola alebo školské zariadenie organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.
- Škola alebo školské zariadenie prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov a poslucháčov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.

³⁸ § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. (antidiskriminačný zákon)

³⁹ § 7a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

⁴⁰ § 26 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

⁴¹ § 145a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

⁴² Podrobné informácie ku krízovým udalostiam na školách sú dostupné na webovom sídle ministerstva.

- V škole alebo školskom zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Škola alebo školské zariadenie umožňuje všetkým skupinám žiakov a poslucháčov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Škola alebo školské zariadenie pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.